

॥ ५० ॥ ५१ ॥ गुहागताः पातालगता अपीत्यर्थः न सुखमेधंतीत्युक्तं तदेवाह दक्षस्येत्यादिना ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ तमसा संवृतान प्राकाशं तन प्राज्ञायंत ॥ ५७ ॥ चक्रुर्ऋषय इति संबंधः ॥ ५८ ॥ पूषाणं पूषणं ॥ ५९ ॥ नतालीनाः संतः निश्चक्रमुर्यज्ञदेशादपक्रांताः देवानां लीनानामपि विधायेति शेषः ॥ ६० ॥ तं शरान्मुंचंतमिति शेषः ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ अतिकोपेन अतिक्रांतकोपेन

नीलकंठाय पिङ्गाय स्वर्णकेशाय वै नमः ॥ कर्माणि यानि दिव्यानि महादेवस्य धीमतः ॥ ५० ॥ तानिते कीर्तयिष्यामि यथा प्रज्ञं यथा श्रुतं ॥ न सुरानां सुरालोके न गंधर्वानराक्षसाः ॥ ५१ ॥ सुखमेधंति कुपिते तस्मिन् पिङ्गागताः ॥ दक्षस्य यजमानस्य विधिवत्संभृतं पुरा ॥ ५२ ॥ विव्याध कुपितो यज्ञं निर्दयस्त्वभवत्तदा ॥ धनुषा बाणमुत्सृज्य स घोषं विननाद च ॥ ५३ ॥ तेन शर्मकुतः शांतिलेभिरेस्म सुरास्तदा ॥ विद्रुते सहसा यज्ञे कुपिते च महेश्वरे ॥ ५४ ॥ तेन ज्यातलघोषेण सर्वे लोकाः समाकुलाः ॥ बभूवुर्वशगाः पार्थनिपेतुश्च सुरासुराः ॥ ५५ ॥ आपश्चुक्षुभिरे सर्वाश्च कं पेच वसुंधरा ॥ पर्वताश्च व्यशीर्यंत दिशो नागाश्च मोहिताः ॥ ५६ ॥ अंधेन तमसालोकान प्राकाशं तसंवृताः ॥ जघ्निवान्सहसूर्येण सर्वेषां ज्योतिषां प्रभाः ॥ ५७ ॥ चुक्षुर्भुर्भयभीताश्च शांतिं चक्रुस्तथैव च ॥ ऋषयः सर्वभूतानामात्मनश्च सुखैषिणः ॥ ५८ ॥ पूषाणमभ्यद्रवत शंकरः प्रहसन्निव ॥ पुरोडाशं भक्षयतो दशनान्वैव्यशातयत् ॥ ५९ ॥ ततो निश्चक्रमुर्देवा वेपमाना नताः स्मते ॥ पुनश्च संदधे दीप्तान् देवानां निशितान् शरान् ॥ ६० ॥ सधूमान्सस्फुलिङ्गांश्च विद्युत्तोयदसन्निभान् ॥ तं दृष्ट्वा तु सुराः सर्वे प्रणिपत्य महेश्वरं ॥ ६१ ॥ रुद्रस्य यज्ञभागं च विशिष्टं त्वकल्पयन् ॥ भयेन त्रिदशाराज ऊच्छरणं च प्रपदिरे ॥ ६२ ॥ तेन चैवातिकोपेन स यज्ञः संधितस्तदा ॥ भग्नाश्चापि सुरा आसन्भीताश्चाघापितं प्रति ॥ ६३ ॥ असुराणां पुराण्या संस्त्रीणि वीर्यवतां दिवि ॥ आयसं राजतं चैव सौवर्णं परमं महत् ॥ ६४ ॥ सौवर्णं कमलाक्षस्य तारकाक्षस्य राजतं ॥ तृतीयं तु पुरं तेषां विद्युन्मालिन आयसं ॥ ६५ ॥ न शक्तस्तानि मघवान् भेतुं सर्वायुधैरपि ॥ अथ सर्वे सुरारुद्रं जग्मुः शरणमर्दिताः ॥ ६६ ॥ ते तमूचुर्महात्मानं सर्वे देवाः सवासवाः ॥ ब्रह्मदत्तवरात्ये ते घोरास्त्रिपुरवासिनः ॥ ६७ ॥ पीडयंत्यधिकं लोकं यस्मात्ते वरदर्पिताः ॥ त्वद्वदे देव देवेश नान्यः शक्तः कथंचन ॥ ६८ ॥ हंतुं देव्यान् महादेव जहितांस्त्वं सुरद्विषः ॥ रुद्ररौद्रा भविष्यंति पशवः सर्वकर्मसु ॥ ६९ ॥ निपातयिष्यसे चैतान् सुरान् भुवनेश्वर ॥ सतथोक्तस्तथेत्युक्त्वा देवानां हितकाम्यया ॥ ७० ॥ गंधमादनं विध्यौ च कृत्वा वंशध्वजौ हरः ॥ पृथ्वीं ससागरवनां रथं कृत्वा तु शंकरः ॥ ७१ ॥

शांतिनेत्यर्थः ततः प्रभृतिपूर्वभग्न्याः संतोऽपि भीताः संतीत्यर्थः ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ वंशध्वजौ अल्पौ ध्वजौ पार्श्वद्वयस्थौ महाध्वजस्तु मेरुरिति वक्ष्यते ॥ ७१ ॥